

[Justitsministeren.]

ter, dels på offentlige eller private retshjælpskontorer. Reglerne om retshjælp ved advokater forenkles, og det gøres muligt at udvide det sagsområde, inden for hvilket retshjælp skal ydes.

Der foreslås en helt ny affattelse af retsplejelovens kap. 31, der indeholder reglerne om fri proces. Der foreslås ikke væsentlige principielle ændringer i den gældende ordning.

Fri proces skal efter forslaget som hidtil meddeles af overvrigheden eller justitsministeriet. Der åbnes dog adgang til, at retten kan beskikke en advokat for den forurettede i en straffesag, når det skønnes nødvendigt, at han har advokatbistand ved opgørelsen af sit erstatningskrav og han opfylder de økonomiske betingelser for at få fri proces.

Reglerne om, hvilke økonomiske betingelser en ansøger skal opfylde for at kunne få fri proces, foreslås gjort smidigere, således at det bliver muligt at anlægge en mere konkret bedømmelse i de enkelte tilfælde, navnlig med hensyn til ansøgerens formueomstændigheder. Det er efter min mening ikke rimeligt, at en forholdsvis beskeden, likvid kapital skal være til hinder for, at fri proces meddeles.

Virkningerne af fri proces foreslås udvidet til også at omfatte behandling af sagen i ankeinstansen, såfremt den part, der har fri proces, helt eller delvis har fået medhold i første instans og sagen indbringes for højere ret af modparten. Dette betyder en lettelse ikke alene for vedkommende part og for administrationen, men også for retterne, der undgår at måtte udsætte ankesagen for at afvente udfaldet af ansøgningen om fri proces.

Forslaget åbner mulighed for, at retten kan pålægge en part, der har fri proces, at erstatte statskassen dennes udgifter i anledning af sagen. Bestemmelsen tænkes navnlig anvendt i tilfælde, hvor parten har vildledt administrationen i forbindelse med sit andragende om fri proces, og i tilfælde, hvor parten har opnået væsentlige økonomiske fordele ved retssagen.

Der åbnes endvidere mulighed for, at retten i visse tilfælde kan bestemme, at statskassen skal betale de sagsomkostninger, som det pålægges den part, der har

fri proces, at betale til modparten. Dette gælder dels, hvor hensynet til parten taler derfor — f. eks. hvor parten uden egen skyld er blevet inddraget i retssagen — dels hvor hensynet til modparten taler derfor, f. eks. hvor parten har opnået fri proces ved urigtige oplysninger om berettigelsen af sit krav. I sidstnævnte tilfælde indtræder statskassen i modpartens krav mod parten.

Ud over ændringerne vedrørende retshjælp og fri proces indeholder forslaget også en række andre ændringer af retsplejeloven. Jeg skal kort omtale de væsentligste af disse.

Det foreslås, at bekendtgørelser i Statstidende af stævninger og domme i faderskabssager som hovedregel ikke skal angive moderens og barnets navne. Offentliggørelse af navnene kan i mange tilfælde være generende for moderen.

Reglerne om bekendtgørelse af tvangsauktion over mindre skibe foreslås forenklet; i tilknytning hertil foreslås der en redaktionel ændring af lov om offentlig auktion ved auktionsledere.

Beløbsgrænsen for udenretlige bødeforlæg foreslås forhøjet fra 300 til 600 kr. Beløbsgrænsen på 300 kr. har været uændret siden 1946. Der foreslås indført regler, der gør det muligt, at sigtede også i sager med konfiskation af beløb eller værdier op til 600 kr. kan få sagen afgjort udenretligt. Efter gældende regler må disse sager indbringes for retten, selv om der er tale om konfiskation af ringe beløb eller værdier. I de senere år har langt de fleste konfiskationssager drejet sig om ulovligt udborede knallertcyklindre og om våben og fyrværkeri, som ejeren var i ulovlig besiddelse af. Ændringen vil betyde en væsentlig arbejdsmæssig lettelse for politi og domstole.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslagene til det høje tings velvillige behandling.

Jeg har tillige den ære for det høje folketing at fremsætte forslag til lov om ændring af færdselsloven. (Tyverisikring, ansvarsforsikring, færdselsforseelser i udlandet m. v.).

Gennemførelsen af forslaget vil muliggøre Danmarks ratifikation af to europæiske konventioner, nemlig konventionen af 20.